

Sygn. akt IV Ca 503/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 sierpnia 2019 roku

Sąd Okręgowy w Płocku IV Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodnicząca – Sędzia Małgorzata Szeromska (spr.)

Sędzia Joanna Świerczakowska

Sędzia Małgorzata Michalska

Protokolant st. sekr. sąd. Katarzyna Gątarek

po rozpoznaniu na rozprawie 7 sierpnia 2019 r. w P.

sprawy z powództwa Skarbu Państwa - Starosty Powiatu P.

przeciwko Funduszowi Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w W.

o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w Sierpcu z 22 stycznia 2019 r.

sygn. akt I C 466/18

1. zmienia zaskarżony wyrok i pozbawia w całości wykonalności wyrok Sądu Okręgowego w Płocku z 10 grudnia 1999 roku wydany w sprawie I C 998/99 zaopatrzony w klauzulę wykonalności na mocy postanowienia Sądu Okręgowego w Płocku z 16 listopada 2016 roku w sprawie I Co 154/16 oraz zasądza od Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w W. na rzecz Skarbu Państwa - Starosty Powiatu P. kwotę 3.600 (trzy tysiące sześćset) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu;

2. zasądza od Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w W. na rzecz Skarbu Państwa - Starosty Powiatu P. kwotę 1.800 (jeden tysiąc osiemset) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu za II instancję.

Sygn. akt IV Ca 503/19

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Sierpcu wyrokiem z 22 stycznia 2019 r. oddalił powództwo Skarbu Państwa – Starosty Powiatu P. skierowane przeciwko Funduszowi Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego.

Istotne ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd Rejonowy i stanowiące podstawę rozstrzygnięcia były następujące:

Sąd Okręgowy w Płocku, wyrokiem w sprawie sygn. akt I C 998/99 zasądził od pozwanego P. T.- H.- U. (...) Spółka z o.o. w D. na rzecz Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w W. - kwotę 37 238,82 zł wraz z ustawowymi odsetkami oraz kwotę 2000 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego. Postanowieniem z dnia 16 listopada

2016r w sprawie sygn. akt I Co 154/16 Sąd Okręgowy w Płocku nadal klauzulę wykonalności powyższemu orzeczeniu przeciwko Skarbowi Państwa - Staroście Powiatowemu w P., zastrzegając Skarbowi Państwa prawo powoływania się w toku postępowania egzekucyjnego na ograniczenie odpowiedzialności do mienia P. T.- H.- U. (...) Spółka z o.o. w D., nabytego z mocy prawa nieodpłatnie przez Skarb Państwa. Wcześniej, bo w czerwcu 2016r Starosta P. wszczął postępowanie dotyczące wydania decyzji stwierdzającej nabycie przez Skarb Państwa mienia P. T.- H.- U. (...) Spółka z o.o. w D. w postaci prawa użytkowania wieczystego gruntu oraz prawa własności budynków stanowiących odrębny przedmiot własności od gruntu położonych w D. przy ul. (...) Postanowieniem z dnia 4 stycznia 2017r przedmiotowe postępowanie zostało zawieszono do czasu zakończenia prowadzonego przed Ministrem Rolnictwa i Rozwoju Wsi postępowania związanego z rozstrzygnięciem praw właścicielskich do części nieruchomości wchodzących w skład mienia Przedsiębiorstwa (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w D.. W dniu 2 lutego 2017r do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Sierpcu wpłynął wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego.

Sąd Rejonowy stwierdził, że Skarb Państwa z dniem 1 stycznia 2016 r. nabył nieodpłatnie mienie zobowiązanego P. T.- H.- U. (...) Spółka z o.o. w D., która nie złożyła stosownie do art. 9 ust. 2a ustawy o KRS wniosku o wpis do rejestru. Oznacza to, że od dnia 1 stycznia 2016 r., tj. od dnia nabycia z mocy prawa przez Skarb Państwa nieruchomości, Skarb Państwa jako dłużnik rzeczowy ponosił odpowiedzialność z nabytego mienia za zobowiązania P. T.- H.- U. (...) Spółka z o.o. w D.. Sam fakt nabycia mienia spółki z dniem 1 stycznia 2016 r przez Skarb Państwa nie jest wystarczającą przesłanką do stwierdzenia nabycia własności albo użytkowania wieczystego, niezbędna jest do tego celu decyzja administracyjna stwierdzająca nabycie tej własności, ma ona bowiem także cechy konstytutywne. Skoro decyzja administracyjna nie została wydana, to nie doszło do wygaśnięcia zobowiązania z upływem roku od dnia 1 stycznia 2016 r.

Apelację od tego orzeczenia złożył powód, zaskarżając wyrok w całości i zarzucając mu naruszenie prawa materialnego:

1. art. 9 ust. 2 b w zw. z art. 9 ust. 2i ustawy z 20 sierpnia 1997 r. przepisy wprowadzające ustawę o Krajowym Rejestrze Sądowym poprzez dokonanie ich błędnej wykładni i nieuprawnione przyjęcie, że decyzja wydawana przez Starostę ma charakter konstytutywny, co doprowadziło do błędnego przyjęcia, że dopiero od wydania decyzji starosty winno liczyć się okres jednego roku niezbędny do wygaśnięcia roszczenia przy braku wniosku o wszczęcie postępowania egzekucyjnego;

2. art. 9 ust. 2c powyższej ustawy poprzez brak przyjęcia, że zobowiązanie wynikające z wyroku Sadu Okręgowego w Płocku wygasło z upływem roku od dnia 1 stycznia 2016 r. w związku z brakiem złożenia w tym terminie wniosku o wszczęcie postępowania egzekucyjnego przez pozwanego.

Apelujący wnioskował o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uwzględnienie powództwa w całości.

Sąd Okręgowy zważył:

Apelacja jest zasadna.

Sąd Okręgowy podziela w całości ustalenia faktyczne Sadu I instancji i uznaje je za własne. Ustalenia te nie były zresztą przedmiotem sporu ani nie dotyczyły ich zarzuty apelacji. Zachodziła natomiast konieczność uzupełnienia materiału dowodowego poprzez dowód z dokumentu znajdującego się w aktach sprawy I Co154/16 Sądu Okręgowego w Płocku w postaci postanowienia z dnia 16 listopada 2016 r. wraz z uzasadnieniem.

Sąd Okręgowy odmiennie niż Sąd Rejonowy dokonał oceny prawnej roszczenia uznając, że roszczenia pozwanego wobec Skarbu Państwa wygasły. Przepis art. 9 ust. 2c powołanej wyżej ustawy stanowi, że roszczenia wygasają, jeżeli nie będą dochodzone przeciwko Skarbowi Państwa w terminie roku od chwili nabycia mienia przez Skarb Państwa (ewentualnie – w razie uzyskania wcześniej tytułu wykonawczego – w przypadku niezłożenia w tym terminie wniosku o wszczęcie egzekucji). Datą istotną jest zatem data nabycia mienia przez Skarb Państwa. Ustawa stanowi, że z dniem 1 stycznia 2016 r. Skarb Państwa nabywa nieodpłatnie z mocy prawa mienie podmiotów (...). Chwilą nabycia jest zatem data określona w ustawie: 1 stycznia 2016 r. Skutek nabycia mienia następuje z mocy samego prawa, zatem sposób

nabycia własności ex lege wywiera skutek konstytutywny. Nie zmienia tej oceny fakt konieczności wydania decyzji administracyjnej w tym przedmiocie, bez której nie jest możliwa zmiana wpisu właściciela w księdze wieczystej. Nie oznacza to jednak, że decyzja ta ma skutek konstytutywny; nie wynika to bowiem z żadnego przepisu, decyzja ta jedynie stwierdza fakt nabycia mienia z dniem 1 stycznia 2016 r. Podobnie jak zasiedzenie następuje z mocy prawa w dniu upływu określonego okresu posiadania, konieczne jest uzyskanie stosownego orzeczenia sądu, które ma charakter wyłącznie deklaratoryjny. Jeszcze większe podobieństwo jest ze sposobem nabycia własności na podstawie ustawy o uregulowaniu własności gospodarstw rolnych, bowiem datą nabycia nieruchomości jest zawsze 4 listopada 1971 r., niezależnie od tego kiedy wydana została decyzja administracyjna w tym przedmiocie. Po uchyleniu ustawy nadal zresztą możliwe jest uzyskanie stosownego orzeczenia Sądu w tym przedmiocie, po ponad 47 latach od chwili nabycia własności. Nie ma zatem podstaw do twierdzenia, że decyzja administracyjna Starosty ma cechy konstytutywne. Orzecznictwo sądów administracyjnych jest w tym zakresie jednolite (por. wyrok WSA w Lublinie (...) SA/Lu (...), wyrok WSA w Opolu (...) SA/Op 591/17).

Ponadto, sąd orzekający w tej sprawie związany jest na podstawie art. 365 § 1 k.p.c. treścią prawomocnego postanowienia Sądu Okręgowego w Płocku wydanego w sprawie I Co 154/16, który nadał klauzulę wykonalności przeciwko Skarbowi Państwa wskazując, że nastąpiło nieodpłatne nabycie mienia (postanowienie to zapadło przed wydaniem decyzji administracyjnej). Odpowiedzialność Skarbu Państwa jest odpowiedzialnością z nabytego mienia, bo tak stanowi ustawa. Gdyby przyjąć konstytutywność decyzji administracyjnej, nie byłoby możliwe nadanie klauzuli wykonalności przeciwko Skarbowi Państwa przed nabyciem przez niego mienia, czyli przed datą wydania decyzji.

Zauważyć przy tym należy, że pozwany Fundusz w odpowiedzi na pozew twierdził, że nie doszło do nabycia własności mienia przez Skarb Państwa z uwagi na brak decyzji administracyjnej. Ten sam Fundusz składając wniosek o nadanie klauzuli wykonalności przeciwko Skarbowi Państwa w sprawie I Co 154/16 powoływał się na nabycie mienia przez Skarb Państwa z dniem 1 stycznia 2016 r.

Z powyższych przyczyn Sąd Okręgowy zmienił zaskarżony wyrok uznając, że roszczenie wygasło, zatem należało pozbawić tytuł wykonawczy wykonalności na podstawie art. 840 § 1 pkt. 2 k.p.c. orzekł jak w wyroku na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 386 § 1 k.p.c.